

Decyzja
Prezydium KK
nr 91/16

ws. opinii do Komunikatu KE Europejski program na rzecz gospodarki dzielenia się
COM(2016) 356

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” wnosi następujące uwagi do *Komunikatu Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego oraz Komitetu Regionów – Europejski program na rzecz gospodarki dzielenia się COM(2016) 356.*

Komunikat Komisji Europejskiej wprowadza wytyczne dla państw członkowskich dotyczące gospodarki współdzielenia, zachęcając do akceptacji tej formy działalności. (Na potrzeby dokumentu gospodarkę współdzielenia określono jako modele prowadzenia działalności, w których działalność odbywa się dzięki pośrednictwu platform współpracy, tworzących ogólnie dostępny rynek czasowego korzystania z dóbr lub usług, często dostarczanych przez osoby prywatne.) Jednocześnie KE odsyła państwa członkowskie do praktyk krajowych i do przeglądu legislacji krajowej, tak aby można było zidentyfikować ewentualne przeszkody i problemy wynikające z rozbieżnych przepisów krajowych lub luk prawnych.

Wytyczne koncentrują się na możliwości ograniczenia dostępu do rynku, odpowiedzialności w razie zaistnienia problemów, ochronie praw konsumenckich, określeniu zaistnienia stosunku pracy oraz właściwym zastosowaniu przepisów podatkowych.

Niewątpliwie rosnący na świecie i w Polsce udział ekonomii współdzielenia oznacza nowe perspektywy, ale także wyzwania dla rynku i jego regulatorów. O ile gospodarka dzielenia się, może stwarzać nowe możliwości zatrudnienia, może generować przychody poza tradycyjnymi formami zatrudnienia, a także może umożliwiać pracę na elastycznych zasadach, to należy podejść do tej formy współpracy z dużą ostrożnością.

W samym Komunikacie wskazuje się bowiem, iż bardziej elastyczne formy pracy (w związku z przedmiotem Komunikatu) mogą nie być tak regularne ani stabilne jak tradycyjne stosunki pracy, oraz że może to stwarzać niepewność co do przysługujących praw i poziomu ochrony socjalnej. W tym stanie rzeczy równolegle należy podjąć działania stwarzające ramy do kontroli obowiązujących już standardów w zakresie prawa pracy z uwzględnieniem rozwoju omawianych platform współpracy.

Nadto nie można bezkrytycznie przyjmować stwierdzenia, iż wprowadzanie/rozszerzanie ww. elastyczności jest oczywistą częścią strukturalnych zmian, w związku ze wzrostem popularności pracy tymczasowej i zatrudnienia w niepełnym wymiarze czasu pracy oraz samozatrudnienia, albowiem w każdym kraju członkowskim inny jest poziom przestrzegania praw pracowniczych.

Zdaniem Prezydium KK NSZZ „Solidarność” Komunikat Komisji pomija istotną kwestię jaką jest potrzeba identyfikacji zagrożeń nie tylko dla uczciwej konkurencji gospodarczej ale także, a może przede wszystkim, nieuczciwej konkurencji na rynku pracy. Komunikat Komisji zauważa, iż w ramach gospodarki dzielenia się działają również małe i średnie przedsiębiorstwa proponując swoje usługi na zasadach mniej uregulowanych niż pozostałe przedsiębiorstwa. W komunikacie brak analizy w jaki sposób takie działanie może wpłynąć na konkurencyjności przedsiębiorstw, oceny ewentualnego zaburzenia tej konkurencyjności jak wpłynie na systemy podatkowe i ubezpieczeń społecznych oraz standardy pracy. Brak analizy i wniosków długoterminowych prowadzenia działalności gospodarczej w ramach gospodarki dzielenia się. W ocenie Prezydium KK zasady dotyczące gospodarki dzielenia się powinny mieć zastosowanie do tych wymian dóbr i usług, które odbywają się na zasadzie non profit. Brak jednoznacznego rozdzielenia okazjonalnego korzystania z platform współpracy jako pośrednika w ofercie usługowej osób prywatnych od regularnej działalności usługowej, będzie prowadzić do zaburzenia konkurencji oraz do obniżenia standardów zatrudnienia wymuszanych przez nierówne warunki działalności wobec pozostałych podmiotów. Dlatego w pierwszej kolejności należy pilnie dokonać przeglądu prawa związanego z gospodarką dzielenia się, tak aby wyeliminować wszelkie zagrożenia dla uczciwej konkurencji oraz dobrych miejsc pracy. Rozwój gospodarki dzielenia się jest dynamiczny, dlatego wszelkie regulacje zasad jej funkcjonowania powinny być wdrażane bez zwłoki i obejmować kwestie organizacyjne, ale także dotyczące zabezpieczenia społecznego czy obowiązków podatkowych.

Mając na uwadze powyższe szczególny nacisk powinien zostać położony na pkt 3 Komunikatu tj. Monitoring - w związku z kwalifikowaniem platformy jako dostawcy usług podstawowych.

Gdańsk, 21 czerwca 2016 r.

Prezydium KK
NSZZ „Solidarność”

SEKRETARZ
KK NSZZ „Solidarność”

Ewa Zydorek